

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Igora Burgera a JUDr. Aleny Šiškovéj na neverejnom zasadnutí 25.marca 2015 v Bratislave v trestnej veci obvineného **P. Z. a spol., pre obzvlášť závažný zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny** podľa § 296 Trestného zákona a iné, o sťažnosti obvineného P. Z. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 9. marca 2015, sp. zn. Tp 83/2014, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť obvineného P. Z. **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica uznesením z 9. marca 2015, sp. zn. Tp 83/2014, o žiadosti obvineného P. Z. o prepustenie z väzby na slobodu rozhodol tak, že

Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku žiadosť obvineného P. Z., nar. X. v L., trvale bytom K. č. X., okres L., vystupujúceho pod prezývkou „Z.“ alebo „S.“, t. č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Banská Bystrica, o prepustenie z väzby na slobodu zamietol.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2 Trestného poriadku väzbu obvineného P. Z. dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným nenahradil.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/, ods. 2 Trestného poriadku písomný sľub obvineného neprijal.

Podľa § 81 ods. 1 Trestného poriadku ponuku peňažnej záruky družkou obvineného K. Š., nar. X. bytom V. č. X. neprijal.

V odôvodnení rozhodnutia sudca pre prípravné konanie uviedol, že naďalej trvajú dôvody preventívnej väzby v zmysle ustanovenia § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Aj naďalej existuje dôvodné podozrenie, že obvinený P. Z. na výrobu pervitínu potrebné tabletky zadovažoval dlhší čas a z hľadiska jeho príjmov je naozaj pravdepodobný predpoklad, že finančné prostriedky získavané páchaním takejto trestnej činnosti tvorili podstatnú časť prostriedkov potrebných na živobytie. Z odpisu registra trestov vyplýva, že obvinený sa v poslednej dobe dopúšťal aj naďalej trestnej činnosti. Dôvody tzv. preventívnej väzby u obvineného trvajú aj s ohľadom na objem a dobu páchania trestnej činnosti ako aj skutočnosť, že obvinený má preukázateľné kontakty na získavanie prekurzorov potrebných na výrobu pervitínu.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený P. Z. prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť, doručенú Špecializovanému trestnému súdu 18. marca 2015 (č.l. 289).

Obvinený P. Z. v sťažnosti poukázal na skutočnosť, že napadnuté uznesenie nevyhovuje požiadavkám procesnej udržateľnosti, a preto je nepreskúmateľné. Súd svoje rozhodnutie prakticky žiadnym spôsobom nezdôvodnil a rozhodol arbitrárne v rozpore so závermi vyslovenými Ústavným súdom Slovenskej republiky v jeho náleze, sp. zn. III. ÚS 25/06, z 10. mája 2006, podľa ktorého právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Súd žiadnym spôsobom nereagoval na obhajobu obvineného, na námietky nesprávneho právneho posúdenia veci, požiadavku rešpektovania princípu právnej istoty (aby sa konalo rovnako ako u obvineného L. (kde súd nevyhovel pôvodne podanému návrhu na vzatie do väzby). Podľa názoru obvineného za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (m.m. PL. ÚS 21/00 a PL. ÚS 6/04). Väzba v danom prípade odporuje aj zásade primeranosti. Súd

nereagoval na námietku, že vyšetrovanie je vedené liknavo. V čase od rozhodovania o vzatí do väzby do ostatného rozhodovania súdu nebol vykonaný ani jeden úkon, ktorý by sa vzťahoval k osobe obvineného Z.. Za 5 mesiacov trvania väzby boli vykonané len 2 úkony, aj to sčasti vadne – výsluch svedka B. a B.. Súd opakovane poukazuje už na skôr produkované dôkazy, preto nejde o dôkazy nové. Preto by malo dôjsť k zániku trvania väzby. Dôvody väzby vylučuje aj to, že posledné trestné stíhanie obvineného bolo ukončené uznesením prokurátora Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš, sp. zn. 2Pv 170/09, pričom predmetom tohto konania bol trestný čin útlaku podľa § 237 Trestného zákona, ktorý skutok sa mal stať pred 15 rokmi. Vo vzťahu k osobe obvineného Z. platí prezumpcia neviny, pretože v skúšobnej dobe sa osvedčil, na jeho osobu sa hľadá ako na netrestaného. Obvinenému bolo úplne upreté právo na obhajobu tým, že nebolo vyhovené jeho žiadosti o nahliadnutie do celého vyšetrovacieho spisu. V tejto súvislosti obvinený dal do pozornosti nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 163/03 č. 11/2004 z 25. februára 2004. Obvinenému doteraz nebolo umožnené vidieť tie listiny zo spisu, ktoré spochybňujú relevanciu výpovedí svedkov, o ktoré sa opiera celé obvinenie. Obvinený má zabezpečený príjem zo živnostenského podnikania a nemá záujem páchať trestnú činnosť. Pokiaľ ide o neprijatie písomného sľubu, či ponúknuť peňažnej záruky, súd sa nevysporiadal s tým, prečo nemožno uplatniť niektorý z inštitútov nahradzujúcich väzbu. Zo záverov psychiatrického znaleckého posudku je zrejmé, že pobyt obvineného na slobode nie je nebezpečný pre spoločnosť. Obvinený ďalej namietal, že súd nevypočul k veci osobu ponúkajúcu peňažnú záruku, neurčil výšku a spôsob zloženia takej peňažnej záruky. Vzhľadom na uvedené skutočnosti obvinený navrhol aj s prihliadnutím k svojmu zdravotnému stavu, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie zrušil a prepustil ho na slobodu, resp. rozhodol o prepustení z väzby za súčasného prijatia písomného sľubu obvineného alebo nariadenia dohľadu probačného a mediačného úradníka, prípadne, aby mu uložil primerané obmedzenia.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Najvyšší súd, ako súd nadriadený, v súlade s ustanovením § 192 ods. 1 Trestného poriadku, v ktorom je vyjadrený obmedzený revízny princíp, na základe sťažnosti obvineného preskúmal napadnuté výroky uznesenia, a to zo všetkých hľadísk, bez ohľadu na to, či tieto hľadiská sú, alebo nie sú v sťažnostiach uvedené a jednak správnosť postupu konania, ktoré napadnutým výrokom predchádzalo, a to z hľadiska všetkých chýb, ktoré by mohli spôsobiť nesprávnosť napadnutých výrokov uznesenia. Pri plnení revízneho princípu preveril, či v celom konaní, v priebehu ktorého sa vytvárali podklady pre napadnuté uznesenie, nedošlo k porušeniu Trestného zákona, Trestného poriadku alebo iných mimo trestných právnych predpisov, ktoré sú súčasťou právneho poriadku.

Sťažnosť proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie je prípustná v súlade s ustanoveniami § 83 ods. 1, § 185 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, bola podaná oprávnenou osobou a v lehote uvedenej v § 186 ods. 1, § 187 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preštudovaní vyšetrovacieho spisu ČVS: PPZ-52/NKA-PZ-BA-2012 a súdneho spisu, sp. zn. Tp 83/2014, zistil, že:

Uznesením vyšetrovateľky Prezídia Policajného zboru, Národná kriminálna agentúra, národná protizločinecká jednotka, expozitúra Bratislava z 8. októbra 2014, ČVS: PPZ-52/NKA-PZ-BA-2012 bolo vznesené obvinenie aj P. Z. za zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a za obzvlášť závažný zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/ Trestného zákona s poukázaním na § 138 písm. b/ Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v tomto uznesení.

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, uznesením z 11. októbra 2014, sp. zn. Tp 83/2014, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Tost 36/2014, zo 16. októbra 2014 vzal obvineného P. Z. do väzby z dôvodu § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Väzba u obvineného začala plynúť **od 8. októbra 2014 od 12.35 hod.**

Uvedeným uznesením súdu boli vzatí do väzby aj M. W. z dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku a F. B. z dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b, písm. c/ Trestného poriadku.

V predmetnej veci bol v čase vznesenia obvinenia P. Z. stíhaný aj obvinený R. K., ktorý bol v tom čase vo väzbe z dôvodov väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Trestného poriadku.

Rovnako bol v tom čase stíhaný aj R. L., ktorý je v súčasnosti na úteku (koná sa proti nemu ako proti ušlému) a je na neho vydaný Medzinárodný a Európsky zatýkací rozkaz sudcom pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica pod sp. zn. Tp 83/2013, z 10.októbra 2013.

V predmetnej trestnej veci boli stíhaní pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona a súvisiacu trestnú činnosť drogového charakteru aj M. B., M. T., D. L., M. V., P. J., F. M., Ľ. F., L. C., M. P., T. K. a Ľ. R., R. S. a R. S..

Naposledy bolo o väzbe obvineného P. Z. rozhodované uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. Tp 83/2014, z 11. decembra 2014, v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Tost 1/2015, z 13. januára 2015, kedy bola jeho žiadosť o prepustenie z väzby zamietnutá.

Najvyšší súd sa stotožnil s výrokmi napadnutého uznesenia sudcu pre prípravné konanie, pretože zodpovedajú stavu veci a zákonu.

Podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie z väzby na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej

nevedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa § 76 ods. 1 Trestného poriadku väzba v rámci základnej alebo predĺženej lehoty väzby v prípravnom konaní a väzba v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutný čas.

Podľa § 76 ods. 6 písm. c/ Trestného poriadku celková lehota trvania väzby v prípravnom konaní spolu s väzbou v konaní pred súdom nesmie presiahnuť štyridsaťosem mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Podľa § 76 ods. 7 písm. c/ Trestného poriadku z lehoty uvedenej v ods. 6 pripadá na prípravné konanie najviac dvadsaťpäť mesiacov, ak je vedené trestné stíhanie pre obzvlášť závažný zločin.

Rovnaké kritériá platia aj pre prípad skúmania existencie dôvodov väzby počas prebiehajúceho trestného konania, bez ohľadu na jednotlivé fázy trestného konania. Je nevyhnutné zdôrazniť, že dôvodnosť podozrenia zo spáchania skutkov, pre ktoré bolo obvinenému Z. vznesené obvinenie nebola doteraz vykonanými dôkazmi rozptýlená.

Najvyšší súd zistil, že sudca pre prípravné konanie pri svojom rozhodovaní dodržal všetky formálno-procesné zákonné podmienky a v odôvodnení svojho rozhodnutia podrobne popísal skutkový stav, ktorý bol podkladom pre záver o ďalšom trvaní dôvodov tzv. preventívnej väzby v zmysle § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Skutkové závery sudcu pre prípravné konanie si najvyšší súd osvojil, pretože vychádzajú z dôkazov, ktoré obsahuje spis a v podrobnostiach na ne nadriadený súd odkazuje. V dvojinštančnom súdnom konaní

rozhodnutia súdov tvoria jednotu, preto pokiaľ aj sťažnostný súd dospeje k záverom zhodným so závermi súdu prvého stupňa, vyjadrenými v dôvodoch jeho rozhodnutia, bolo by nadbytočné tieto vo svojom rozhodnutí opakovať, preto v podrobnostiach poukazuje na dôvody, na ktorých sudca pre prípravné konanie založil svoje rozhodnutie.

Vo vzťahu k námietkam obvineného Z. najvyšší súd poukazuje na skutočnosť, že súdy v tomto štádiu konania neskúmajú vinu alebo nevinu obvineného, ale len existenciu dôvodného podozrenia, a to či sú aj v tomto štádiu konania splnené podmienky odôvodňujúce ďalšie trvanie väzby. To znamená, že aj namietaná právna kvalifikácia skutku sa môže ešte zmeniť. Z doteraz vykonaného dokazovania, napr. z výsluchov svedkov M. B. (zv. č. III., č. I. 1199 – 1219), M. T. (zv. č. III. č. I. 1241-1255), P. J. (zv. č. III. č. I. 116-1138), M. P. (zv. č. III. č. I. 1152-1192) a F. M. (zv. č. III. č. I. 1097 -1115) vyplýva, že obvinený Z. svojim konaním mal podporovať činnosť zločineckej skupiny, ktorá sa zaoberala výrobou psychotropnej látky metamfetamínu, a to tak že jej zadovážoval tabletky Cirrus, a to na jeden var v počte 14 000 ks tabletiiek, pričom vedel, že uvedené tabletky sú používané práve na výrobu tejto psychotropnej látky. Námietky obvineného k týmto výpovediam považuje najvyšší súd za jeho obhajobu, pričom skúmanie ich pravdivosti bude predmetom ďalšieho konania.

Poukázanie obvineného na osobu obvineného M. L. a jeho nevzatie do väzby považuje najvyšší súd za irelevantný, nakoľko L. sa mal na trestnej činnosti výroby pervitínu podieľať len niekoľkokrát v počiatkových štádiách, kedy mal byť pre nespokojnosť s jeho prácou vymenený obvineným P. G.. Naproti tomu obvinený Z. mal zadovážovať tablety na výrobu pervitínu vo veľkom množstve po dlhší čas, preto porovnávanie jeho trestnej činnosti s trestnou činnosťou obvineného L., nie je dôvodné.

Obvinený Z. výtýkal aj nevykonanie nových úkonov orgánmi činnými v trestnom konaní vo vzťahu k jeho osobe. Najvyšší súd z vyšetrovacieho spisu zistil, že orgány činné v trestnom konaní vykonali za posledné dva mesiace viacero úkonov, napr. obvinenému P. Z. bolo umožnené nahliadnuť do vyšetrovacieho spisu, čo menovaný využil len formálne (požiadal o vyhotovenie fotokópií niektorých úkonov – zv. č. IX, čl. 3325 – 3326). Ďalej vo veci boli vypočutí svedkovia L. C. (9. januára 2015), V. R. (13. januára

2015), A.. A. (13. januára 2015), dvakrát bol vypočutý obvinený R. K. (23. januára 2015, 18. februára 2015), vypočutý bol aj P. Z. (4. februára 2015) a obvinený M. W. (13. februára 2015), svedok T. K. (24. februára 2015) ako aj obvinený F. B. (27. februára 2015).

Nakoľko sa obvinení M. W., R. K. a F. B. v plnom rozsahu k trestnej činnosti doznali a požiadali o konanie o dohode o vine a treste, boli vylúčení na samostatné konania.

Na samostatné konanie bol vylúčený aj R. L., na ktorého bol vydaný Medzinárodný a Európsky zatýkací rozkaz.

Zároveň najvyšší súd považuje za potrebné poukázať na skutočnosť, že proti obvinenému sa vedie trestné stíhanie aj pre obzvlášť závažný zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, pričom ide o rozsiahlu skupinovú trestnú vec, kde konanie jednotlivých páchatel'ov na seba nadväzuje. Orgány činné v trestnom konaní uskutočňujú množstvo úkonov a vyšetrovatel'ka promptne reaguje na vykonané dôkazy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil žiadne prieťahy v konaní. Uvedená skutočnosť je podporená aj preskúmaním postupu policajta podľa § 210 Trestného poriadku (č.l. 258 - 260), kde prokurátor konštatoval, že preskúmaním postupu vyšetrovatel'ky nezistil žiadnu nečinnosť ani prieťahy v konaní, či iné procesné pochybenia pri vyšetovaní predmetnej trestnej veci.

K námietke obvineného k výsluchu svedka B. reagoval už sudca pre prípravné konanie pri ostatnom rozhodovaní o väzbe (1 Tost 1/2015). Obhajca obvineného L. J. prišiel na výsluch obvineného B. po začatí výsluchu, resp. pred koncom a žiadal vyšetrovatel'ku iba o opravu času skončenia výsluchu, nie aj o doplnenie jeho dodatočnej prítomnosti. Žiadosti obvineného o nahliadnutie do spisu bolo medzitým vyhovené, keďže vyšetrovatel'ka listom z 11. decembra 2014 obvinenému oznámila, že mu 8. januára 2015 bude umožnené nazrieť do vyšetrovacieho spisu (č. l. 198).

K námietke obvineného, že znalecký posudok preukázal, že tabletky Cirrus sú voľno predajné na trhu Európskej únie, a preto dispozícia s takýmito látkami nie je trestná, znalec uviedol, že fyzická osoba a právnická osoba môže zaobchádzať s liekmi a so zdravotníckymi pomôckami len na základe povolenia vydaného podľa zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach. Na zaobchádzanie s liekmi s obsahom drogového prekurzora sa okrem uvedeného povolenia vyžaduje aj povolenie podľa zák. č. 331/2005 Z.z. o orgánoch štátnej správy vo veciach drogových prekurzorov a o zmene. Predmetná žiadosť sa podáva v súlade s ustanoveniami nar. komisie (ES) č. 1277/2005, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá pre nariadenie európskeho parlamentu a rady (ES) č. 273/2004 o prekurzoroch drog a pre nariadenie rady (ES) č. 111/2005, ktorým sa ustanovujú pravidlá sledovania obchodu s drogovými prekurzormi medzi Spoločenstvom a tretími krajinami. Osoba, ktorá vydáva humánný liek, ktorý nie je viazaný na lekárske predpis, môže vydať humánný liek s obsahom drogového prekurzora len v takom počte balení, v akom je to potrebné na jeden liečebný cyklus, pričom vydaný počet balení lieku v Slovenskej republike nemôže obsahovať viac ako 720 mg pseudoefedrínu.

K námietke obvineného P. Z., týkajúceho sa jeho zdravotného stavu Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že ani v súčasnosti zdravotný stav obvineného nie je dôvodom na jeho prepustenie z väzby. Obvinený môže byť liečený priamo v ústave alebo v prípade potreby aj v Nemocnici pre odsúdených v Trenčíne.

Čo sa týka záverov znaleckého posudku z odboru psychiatrie, kde bolo konštatované, že pobyt obvineného na slobode nie je pre spoločnosť nebezpečným, nie je možné zamieňať s dôvodom väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku.

Z obsahu spisov nepochybne vyplýva, že od ostatného rozhodnutia o väzbe uznesením sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. Tp 83/2014, z 11. decembra 2014 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 1 Tost 1/2015, z 13.januára 2015, kedy bola jeho žiadosť o prepustenie z väzby zamietnutá, nenastala žiadna podstatná zmena pri posudzovaní dôvodnosti väzby. Niet preto žiadneho dôvodu na zmenu sťažnosťou napadnutého uznesenia vo vzťahu k rozhodnutiu o ďalšom trvaní väzby.

Čo sa týka výrokov II. až IV. napadnutého uznesenia sťažnostný súd konštatuje, že prostriedky ponúkané obvineným Zoričákom ako náhrada väzby (dohľad probačného a mediačného úradníka, písomný sľub, peňažná záruka ponúknutá družkou obvineného vo výške 5 000 €) sú len fakultatívnou možnosťou a nie oprávnením osoby pozbavenej osobnej slobody. Trestný poriadok síce umožňuje využiť tieto inštitúty trestného práva aj v prípade stíhania obvineného pre obzvlášť závažný zločin, avšak len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti.

Sudca pre prípravné konanie preto nepochybil ani pri rozhodovaní o procesných inštitútoch nahradenia väzby, keď neprijal písomný sľub obvineného ani nenahradil väzbu nad obvineným dohľadom probačného a mediačného úradníka, resp. neprijal peňažnú záruku, ktorú ponúkla družka obvineného K. Š.. K námietke obvineného, že súd pred rozhodnutím o neprijatí peňažnej záruky nevypočul družku obvineného, sťažnostný súd konštatuje, že rozhodnutie o ponuke peňažnej záruky môže byť dvojaké. Po prvé, po dôjdení ponuky súd alebo sudca pre prípravné konanie rozhodne o tom, či prichádza do úvahy jej prijatie. Ak dôjde ku kladnému záveru, v zmysle § 81 ods. 2 Trestného poriadku prihliadne na osobu a majetkové pomery toho, kto zloženie záruky ponúka, ďalej na povahu spáchaného činu a výšku spôsobenej škody a uznesením určí výšku peňažnej záruky a spôsob jej zloženia. Po druhé, vzhľadom na okolnosti prípadu alebo na závažnosť skutočností odôvodňujúcich väzbu, ponuku peňažnej záruky neprijme. V danom prípade, keď sudca pre prípravné konanie vzhľadom na okolnosti prejednávaného prípadu a osobu obvineného mal za to, že peňažnú záruku neprijme, nepovažoval za potrebné vypočúvať toho, kto peňažnú záruku ponúkal.

Obvinený P. Z. je v tejto veci trestne stíhaný aj pre obzvlášť závažný zločin a teda je možné nahradiť jeho väzbu len v prípade, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu (§ 80 ods. 2 Trestného poriadku). Takýmito výnimočnými okolnosťami nie sú skutočnosti súvisiace so zdravotným stavom obvineného. Iné výnimočné okolnosti u obvineného zistené neboli.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, ani Najvyšší súd Slovenskej republiky nepovažoval za spôsobilé nahradiť väzbu inštitútmi podľa § 80 ods. 1 písm. c/, ods. 2; § 80

ods. 1 písm. b/, ods. 2; § 81 ods. 1 Trestného poriadku, najmä vzhľadom na povahu a rozsah prejednávaneho prípadu, jeho vysokú organizovanosť.

Rešpektujúc dvojinštančnosť trestného konania, ako aj povinnosť prokurátora primárne rozhodovať o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby na slobodu v zmysle § 79 ods. 3 Trestného poriadku, najvyšší súd nemohol skúmať návrh obvineného Z. o prepustenie z väzby na slobodu za súčasného prijatia písomného sľubu obvineného (vyjadrenú v petite podanej sťažnosti, č. I. 293). Takto formulovaný návrh by bolo možné považovať za novú žiadosť, o ktorej je však v prípravnom konaní oprávnený rozhodovať prokurátor a následne v prípade nevyhovenia žiadosti zo strany prokurátora, sudca pre prípravné konanie. Súčasne považuje najvyšší súd za potrebné poznamenať, že k sťažnosti nebol pripojený nový písomný sľub. Najvyšší súd preto vo vzťahu k obvinenému Z. preskúmal vo vzťahu k tomuto ustanoveniu len správnosť rozhodnutia sudcu pre prípravné konanie.

Nahradenie väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka je však iným druhom preventívneho opatrenia. V týchto prípadoch nejde o pravú „záruku“, keďže obvinený tu nie je motivovaný k sebaobmedzovaniu hrozbou dodatočnej materiálnej či nemateriálnej ujmy seba samého alebo iných osôb. Podstatou dohľadu probačného a mediačného úradníka (v spojení s primeranými povinnosťami a obmedzeniami v zmysle § 82 Trestného poriadku) je v podstate to isté, čo je účelom väzby, len miernejším spôsobom (IV. ÚS 346/08).

Najvyšší súd Slovenskej republiky skúmal, či účel väzby nemožno rovnako dobre dosiahnuť ponechaním alebo prepustením obvineného na slobodu za súčasného dozoru probačného a mediačného úradníka, pričom aj v tomto prípade dospel k záveru, že vzhľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho nahradenie väzby týmto inštitútom neprichádza do úvahy.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil dôvod pre zmenu prvostupňového uznesenia, a preto podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku sťažnosť obvineného P. Z. ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 25. marca 2015

**JUDr. Jana S e r b o v á , v. r.
predsedníčka senátu**

Vypracovala: JUDr. Alena Šišková

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová